

ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА СТРАНОМ ТРЖИШТУ PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON NON-DOMESTIC MARKET

Цијене произвођача индустријских производа на страном тржишту у октобру 2017. године, у односу на септембар 2017. године, у просјеку су више за 0,8%, у односу на октобар 2016. године више су за 3,7% и у односу на децембар 2016. године више су за 3,3%.

Посматрано по намјени потрошње, у октобру 2017. године у односу на септембар 2017. године, цијене енергије, у просјеку су више за 1,3%, цијене интермедијарних производа више су за 1,0% цијене нетрајних производа за широку потрошњу више су за 0,2%, цијене трајних производа за широку потрошњу више су за 0,1%, док су цијене капиталних производа, у просјеку остале на истом нивоу.

Посматрано по подручјима индустријске производње (PRODCOM), у октобру 2017. године у односу на септембар 2017. године, цијене подручја (B) Вађење руда и камена, у просјеку су више за 3,4%, цијене подручја (E) Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине, више су за 1,1% и цијене подручја (C) Прерађивачка индустрија, више су за 0,7%.

По областима индустријске производње, у октобру 2017. године у односу на септембар 2017. године остварен је раст цијена у: производњи текстила 8,3%; вађењу руда метала 4,2%; производњи папира и производа од папира 2,0%; производњи хемикалија и хемијских производа 1,6%; преради дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производњи предмета од сламе и плетарских материјала и производњи кокса и рафинисаних нафтних производа 1,5%; прикупљању отпада, дјелатности обраде и одлагања отпада; рециклажи материјала 1,1%; производњи готових металних производа, осим машина и опреме и производњи електричне опреме 0,7%; производњи прехранбених производа 0,5% и производњи намјештаја 0,1%.

Пад цијена у октобру 2017. године у односу на септембар 2016. године остварен је у областима: производња коже и производа од коже 2,2%; производња базних метала 1,3%; остала прерађивачка индустрија 0,4%; производња пића 0,2% и вађење угља и лигнита (мрког угља) 0,1%.

У преосталих девет области индустријске производње цијене су у октобру 2017. године у односу на септембар 2017. године, у просјеку су остале на истом нивоу.

Producer prices of industrial products on non-domestic market in October 2017, compared to September 2017, were on the average 0.8% higher, compared to October 2016 they were 3.7% higher and compared to December 2016 they were 3.3% higher.

By purpose of consumption in October 2017, compared to September 2017, prices of energy were on the average 1.3% higher, prices of intermediate goods were 1.0% higher, prices of consumer non-durables were 0.2% higher and prices of consumer durables were 0.1% higher, while prices of capital goods were on the average at the same level.

By section of industrial production (PRODCOM), in October 2017, compared to September 2017, prices of the section (B) Mining and quarrying were on the average 3.4% higher, prices of the section (E) Water supply; sewerage, waste management and remediation activities were 1.1% higher and prices of the section (C) Manufacturing were 0.7% higher.

By division of industrial production in October 2017, compared to September 2017, prices increased in the following divisions: Manufacture of textiles 8.3%; Mining of metal ores 4.2%; Manufacture of paper and paper products 2.0%; Manufacture of chemicals and chemical products 1.6%; Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials and Manufacture of coke and refined petroleum products 1.5%; Waste collection, treatment and disposal activities, material recovery 1.1%; Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment and Manufacture of electrical equipment 0.7%; Manufacture of food products 0.5% and Manufacture of furniture 0.1%.

Decrease in prices in October 2017, compared to September 2017, was recorded in the following divisions: Manufacture of leather and related products 2.2%; Manufacture of basic metals 1.3%; Other manufacturing 0.4%; Manufacture of beverages 0.2% and Mining of coal and lignite (black coal) 0.1%.

In the remaining nine divisions of industrial production, prices in October 2017, compared to September 2017, were on the average at the same level.

1. ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА СТРАНОМ ТРЖИШТУ, ОКТОБАР 2017.
PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON NON-DOMESTIC MARKET, OCTOBER 2017

Назив (по PRODCOM-у)		X 2017 IX 2017	X 2017 X 2016	X 2017 XII 2016	I-X 2017 I-X 2016	X 2017 Ø 2016	Ø 2016 Ø 2015	Name (by PRODCOM)
УКУПНО		100,8	103,7	103,3	102,7	104,4	98,8	TOTAL
По намјени потрошње								By purpose of consumption
Енергија		101,3	95,4	102,9	94,8	96,1	92,6	Energy
Интермедијарни производи		101,0	105,5	104,0	104,3	106,2	99,6	Intermediate goods
Капитални производи		100,0	103,7	103,0	101,5	103,6	97,6	Capital goods
Трајни производи за широку потрошњу		100,1	100,4	100,4	99,7	100,0	98,2	Consumer durables
Нетрајни производи за широку потрошњу		100,2	102,6	101,3	102,7	103,4	99,6	Consumer non-durables
По подручјима и областима								By section and division
B	Вађење руда и камена	103,4	126,3	114,8	141,1	138,8	101,6	B Mining and quarrying
05	Вађење угља и лигнита (мрког угља)	99,9	99,9	100,1	100,9	100,8	101,0	05 Mining of coal and lignite (black coal)
07	Вађење руда метала	104,2	134,2	118,4	155,1	151,5	101,8	07 Mining of metal ores
08	Вађење осталих руда и камена	100,0	98,7	98,7	98,2	98,5	100,1	08 Other mining and quarrying
C	Прерађивачка индустрија	100,7	102,7	102,7	101,2	102,9	98,6	C Manufacturing
10	Производња прехранбених производа	100,5	103,5	101,2	102,7	103,6	99,7	10 Manufacture of food products
11	Производња пића	99,8	99,1	103,2	100,6	101,8	97,5	11 Manufacture of beverages
12	Производња дуванских производа	100,0	100,0	100,0	97,8	98,1	94,3	12 Manufacture of tobacco products
13	Производња текстила	108,3	109,9	109,9	106,4	111,7	105,2	13 Manufacture of textiles
14	Производња одјеће	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1	14 Manufacture of wearing apparel
15	Производња коже и производа од коже	97,8	96,8	99,2	102,9	101,3	101,9	15 Manufacture of leather and related products
16	Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала	101,5	103,1	103,3	100,9	103,1	99,6	16 Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
17	Производња папира и производа од папира	102,0	101,6	102,5	95,6	98,8	96,4	17 Manufacture of paper and paper products
18	Штампање и умножавање снимљених записа	100,0 ¹⁾	-	-	-	-	-	18 Printing and reproduction of recorded media
19	Производња кокса и рафинисаних нафтних производа	101,5	94,5	103,0	93,7	95,2	91,5	19 Manufacture of coke and refined petroleum products
20	Производња хемикалија и хемијских производа	101,6	105,5	105,5	103,6	106,0	101,0	20 Manufacture of chemicals and chemical products
22	Производња производа од гуме и пластичних маса	100,0	109,9	109,9	105,0	109,9	99,9	22 Manufacture of rubber and plastic products
23	Производња осталих производа од неметалних минерала	100,0	100,3	100,3	103,3	99,4	102,0	23 Manufacture of other non-metallic mineral products
24	Производња базних метала	98,7	101,6	100,3	101,5	102,0	103,1	24 Manufacture of basic metals

1. ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА ПРОИЗВОЂАЧА ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА НА СТРАНОМ ТРЖИШТУ, ОКТОБАР 2017. (наставак)
PRODUCER PRICE INDICES OF INDUSTRIAL PRODUCTS ON NON-DOMESTIC MARKET, OCTOBER 2017 (continued)

Назив (по PRODCOM-у)	X 2017 IX 2017	X 2017 X 2016	X 2017 XII 2016	I-X 2017 I-X 2016	X 2017 Ø 2016	Ø 2016 Ø 2015	Name (by PRODCOM)
25 Производња готових металних производ, осим машина и опреме	100,7	105,6	102,9	103,6	106,5	97,1	25 Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
26 Производња рачунара, електронских и оптичких производа	100,0 ¹⁾	-	-	-	-	-	26 Manufacture of computer, electronic and optical products
27 Производња електричне опреме	100,7	103,6	102,0	106,3	104,7	99,3	27 Manufacture of electrical equipment
28 Производња машина и опреме, Д.Н.	100,0	101,6	101,6	100,6	101,6	99,8	28 Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица	100,0	106,5	109,7	103,1	108,1	94,8	29 Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
31 Производња намјештаја	100,1	100,4	100,4	99,7	100,0	98,2	31 Manufacture of furniture
32 Остала прерађивачка индустрија	99,6	106,9	103,0	101,8	102,8	87,6	32 Other manufacturing
33 Поправка и инсталација машина и опреме	-	-	-	-	-	97,2	33 Repair and installation of machinery and equipment
E Снабдјевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	101,1 ¹⁾	-	-	-	-	-	E Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
38 Прикупљање отпада, дјелатности обраде и одлагања отпада; рециклажа материјала	101,1 ¹⁾	-	-	-	-	-	38 Waste collection, treatment and disposal activities, material recovery

¹⁾ индекс је компилиран на децембар 2016. године / Index is compiled to December 2016

ЗНАКОВИ / SIGNS

- нема појаве / no occurrence

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

Дефиниције

Индекс цијена произвођача индустријских производа је краткорочни статистички индикатор који показује динамику кретања цијена индустријских производа.

Продајна цијена произвођача индустријских производа на страном тржишту је цијена робе испоручена на домаћој граници која укључује трошкове транспорта, трошкове осигурања као и све остале трошкове настале до границе (FOB цијена) по којој произвођач директно продаје своје производе редовним купцима на страном тржишту.

У ову цијену улази регрес, ако га продавац остварује, а одбија се трговачки рабат и попуст који продавац одобрава купцу, ПДВ и акцизе.

Обухват и класификација

Цијене произвођача индустријских производа се прикупљају на основу репрезентативне листе производа коју у 2017. години чини 157 производа. Сваког мјесеца прикупљају се 624 цијене.

Обухваћени су најважнији производи по индустријским областима.

Упитник о произвођачким цијенама мјесечно доставља 201 изабрано предузеће. То су највећи произвођачи тј. они који имају највећу реализацију по индустријским областима на страном тржишту.

За обрачун индекса цијена произвођача индустријских производа на страном тржишту користи се Номенклатура индустријских производа НИП БиХ/PRODCOM 2015, која је у својој основи НИП БиХ 2010, ажуриран у складу са насталим пројектима у ЕУ PRODCOM листи.

Пондери

Пондери који се примјењују за израчунавање индекса произвођачких цијена представљају релативно учешће одабраних производа у укупној вриједности продаје индустријских производа на страном тржишту.

Основни извор података за израду пондера је Годишњи извјештај индустрије ИНД-21 из 2015. године.

Структура пондера се мијења сваких пет година, док се сваке године пондери коригују за раст цијена настао у претходној години.

Обрачун индекса

При обрачуну индекса произвођачких цијена потребно је израчунати елементарне индексе на нивоу производа (ЕПИ) који представљају однос цијене у текућем периоду и базне цијене (децембар претходне године). При томе се као мјера средње вриједности користи проста геометријска средина.

Из елементарних индекса на нивоу производа се рачунају агрегатни индекси тј. индекс разреда, области, подручја и укупан индекс, коришћењем Ласперове формуле за пондерисану аритметичку средину.

Референтна година за израчунавање индекса је 2015.

METHODOLOGICAL EXPLANATIONS

Definitions

Producer Price Index of industrial products is a short-term statistical indicator which shows the dynamics of industrial products price changes.

Producer selling price of industrial products on non-domestic market is the price of goods delivered on the domestic border, which covers transport costs, assurance costs and all other costs that arise up to the border (free on board-FOB price), and at which a producer directly sells its products to regular customers, on non-domestic market.

This price includes reimbursement in case the producer realises it, as well as commercial rebate and discount the seller gives to the buyer, as well as VAT and excise.

Coverage and classification

Producer Prices of industrial products are collected according to the representative list of products which in 2017 consists of 157 products. Each month 624 prices are collected.

The most important products by industrial section are covered.

Questionnaire on producer prices is submitted monthly by 201 chosen enterprises. These are the largest producers, that is, those that have the largest realisation by industrial section in non-domestic market.

For calculating Producer Price Index of industrial products on non-domestic market it is necessary to use a Nomenclature of Industrial Products in BH 2010/PRODCOM 2015, which is in base Nomenclature of Industrial Products in BH 2010, updated in accordance with changes in EU PRODCOM list.

Weights

Weights used for calculation of the Producer Price Index represent relative participation of chosen products in the total value of sale of industrial products on non-domestic market.

Main source of data for weights calculation is the Annual Industry Report IND-21 from 2015.

The structure of weights is changed every five years, while each year weights are corrected for the growth of prices occurring during the previous year.

Aggregation

When calculating the Producer Price Index it is necessary to calculate elementary indices on the level of products (EPI), which represent ratio between the current price and the base price (December of the previous year). Here, simple geometric mean is used as a measure of the average value.

From elementary indices on the level of products we calculate aggregate indices, that is, indices of class, division, section, as well as the total index, using Laspeyres's formula for weighted arithmetic mean.

Reference year for calculating the index is 2015.